# Raadsvoorstel

| | |
|---|---|
| Onderwerp: | Protocol geheimhouding gemeente Culemborg 2023 |
| Portefeuillehouder: | G. van Grootheest |
| Datum college besluit: | 21 november 2023 |
| Behandelend ambtenaar: | Clementine van Ruitenbeek-van Schaik en Geurt van den Broek |
| Registratienummer: | GZDGCB 1211987/1212047 |

**Inleiding:**

Op 1 januari 2022 is de Wet open overheid (hierna: Woo) in werking getreden. Met het in werking treden van deze wetgeving is de Wet openbaarheid van bestuur vervangen. Op 1 april 2023 is een wijziging van de Gemeentewet in werking getreden waardoor de wettelijke regels omtrent geheimhouding zijn vervangen. Deze volgen uit de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur.

Door deze wetswijzigingen zijn de regels over geheimhouding op punten vereenvoudigd en bevoegdheden explicieter gemaakt en een sanctiemogelijkheid bij overtreding opgenomen. De wijzigingen:

a. De burgemeester is nu ook expliciet bevoegd om geheimhouding op informatie te leggen en deze informatie te verstrekken aan de raad, het college, de rekenkamer en een commissie.
b. Mondelinge informatie in besloten raadsvergaderingen is voortaan van rechtswege geheim.
c. De mogelijkheid vervalt om individuele raadsleden onder geheimhouding te informeren.
d. De raad hoeft de geheimhouding niet meer te bekrachtigen maar kan die wel opheffen.
e. Een raadslid of commissielid dat in strijd handelt met een geheimhoudingsplicht kan bij besluit van de raad ten hoogste 3 maanden worden uitgesloten van het ontvangen van informatie waarop een verplichting tot geheimhouding rust.
f. De mogelijkheid bestaat om het college de bevoegdheid te geven om de kring van geheimhouders uit te breiden als dat voor het dagelijks bestuur nodig is.

Deze wijzigingen in het wettelijke kader vragen om een vernieuwing van het protocol uit 2016 met afspraken over geheimhouding tussen college van burgemeester en wethouders, burgemeester en gemeenteraad ieder voor zover het hun bevoegdheden betreft.

**Voorstel Raadsbesluit**

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

gelet op de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet en de Wet open overheid,

1. Het Protocol geheimhouding gemeente Culemborg 2023 (GZDGCB 1211987/1212074) vast te stellen.
2. Het protocol Geheimhouding en beslotenheid gemeente Culemborg van 14 april 2016 (GZDGCB 1211987/1212121) in te trekken.

**Argumenten:**

*1.1 Met het vaststellen van het protocol worden de regels en afspraken rondom geheimhouding vernieuwd en in overeenstemming gebracht met de geldende wettelijke regels.*
Per 1 april 2023 zijn de wettelijke kaders over geheimhouding gewijzigd. Ook is de Woo eerder al in werking getreden. Beide wetten hebben consequenties voor de afspraken en regels die college en gemeenteraad met elkaar hebben afgesproken en zijn vastgelegd in het protocol geheimhouding en beslotenheid gemeente Culemborg uit 2016. Het nieuwe protocol brengt de regels en afspraken tussen college, burgemeester en gemeenteraad in overeenstemming met de gewijzigde wettelijke kaders.

1.*2 Met het vaststellen van het protocol worden kaders meegegeven voor het uitbreiden van de kring van geheimhouders nadat geheime informatie aan de gemeenteraad is verstrekt.*
Er wordt een keuze gemaakt om de besluitbevoegdheid over het verstrekken van geheime informatie die aan de gemeenteraad is verstrekt aan anderen dan geheimhouders (het uitbreiden van de kring van geheimhouders) niet alleen bij de raad te laten. De wet schrijft voor dat na verstrekking aan de gemeenteraad van geheime informatie alleen de raad besluit over het uitbreiden van de groep mensen die kennis mag nemen van de geheime informatie. De raad kan hiervoor uitzonderingen benoemen of een algemeen kader meegeven. In het nieuwe protocol wordt dit ingekaderd door op te nemen dat de kring alleen mag worden uitgebreid na verstrekking van de informatie als dit voor het dagelijks bestuur noodzakelijk is.

**Kanttekeningen:**

*1.1. Er zijn twee manieren om informatie waarop geheimhouding ligt te verstrekken aan de gemeenteraad.*
In het nieuwe protocol zijn er twee mogelijkheden om informatie waarop geheimhouding rust te verstrekken. Naast het digitaal verstrekken (achter het slotje), is ook de mogelijkheid om de informatie alleen in te zien bij de griffie. Indien voor het laatste wordt gekozen dient dit gemotiveerd te worden. Het enkel inzien van de geheime informatie op de griffie in het bijzijn van een ambtenaar kost tijd en moeite voor de organisatie en de geheimhouders, maar zorgt voor een uiterst zorgvuldige omgang van de geheime informatie. Het op een andere wijze (te weten digitaal) verstrekken van de informatie waarop geheimhouding rust biedt geen inzicht in de grootte van het risico dat de geheime informatie alsnog onverhoopt bekend wordt.

*1.2. Verstrekking van informatie die geheim is verklaard aan de gemeenteraad betreft verstrekking niet alleen aan de leden van de gemeenteraad.*
In het nieuwe protocol wordt gesproken over het verstrekken van informatie die geheim is verklaard aan de gemeenteraad. In het protocol wordt omschreven dat de kring van geheimhouders geacht wordt te bestaan uit de leden van de gemeenteraad, maar ook de commissieleden. Dit heeft tot gevolg dat de kring van geheimhouders door het verstrekken aan de gemeenteraad wordt uitgebreid met meer mensen dan de leden van de raad gemeenteraad dan in het oude protocol. Dit betekent dat, nu de kring van geheimhouders groter is dan eerder, het risico dat informatie die geheim gehouden moet worden, bekend wordt groter is nu meer mensen kennis kunnen hebben van de informatie.

*1.3. Door een te brede opvatting van het begrip "noodzakelijk voor het dagelijks bestuur" wordt de kring van geheimhouders te makkelijk uitgebreid.*
Als informatie waarop geheimhouding rust aan de raad is verstrekt, is de raad ook als enige bevoegd de kring van geheimhouders te wijzigen. Dit kan op momenten waarop snelheid is geboden, bijvoorbeeld in procedures leiden tot knelpunten. Het opnemen van een allesomvattende lijst van uitzonderingen in geval waarvan het college of de burgemeester de kring zou mogen uitbreiden is op voorhand moeilijk op te stellen. Het algemene kader, zoals nu geformuleerd, geeft de ruimte aan het college en de burgemeester om de kring van geheimhouders uit te breiden, maar het is geen carte blanche. De situaties waaraan gedacht kan worden zijn bijvoorbeeld situaties van (gerechtelijke) procedures waarvoor adviseurs of advocaten nodig zijn waarin de geheime informatie aan de orde komt, of de situatie van de wisseling van personeel in de ambtelijke organisatie dat met de geheime informatie moet werken.

**Kosten, Baten, Dekking:**

Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

**Personele en/of Juridische gevolgen:**

Dit wijzigt niet, omdat er al een eerder protocol beschikbaar was.

**Communicatie en Burgerparticipatie:**

Er zal geen participatie plaatsvinden over de besluitvorming. Na het raadsbesluit zal het protocol bekend worden gemaakt.

---

**Bijlagen:**

- GZDGCB 1211987/1212074 Protocol Geheimhouding gemeente Culemborg 2023
- GZDGCB 1211987/1212091 Factsheet geheimhouding
- GZDGCB 1211987/1212121 Protocol geheimhouding en beslotenheid gemeente Culemborg van 14 april 2016

---

**Raadsbesluit**

---

Registratienummer: GZDGCB 1211987/1212047

De gemeenteraad van Culemborg besluit:

gelet op de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet en de Wet open overheid,

1. Het Protocol geheimhouding gemeente Culemborg 2023 (GZDGCB 1211987/1212074) vast te stellen.
2. Het protocol Geheimhouding en beslotenheid gemeente Culemborg van 14 april 2016 (GZDGCB 1211987/1212121) in te trekken.

---

Aldus besloten in de vergadering van de Raad,

Gehouden op 14 december 2023.

| | |
|---|---|
| De griffier | De voorzitter |
| D. van der Harst | G. van Grootheest |